

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

20 17 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Перша медична допомога

Спеціальність: 6.010201 Фізичне виховання

Галузь знань: 0102 - Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 62158554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1449/17
Жильцов
(підпис) (прізвище, в.п.о.)
«   » 20 17 р.

2017 - 2018 навчальний рік

Робоча програма «Перша медична допомога» для студентів спеціальності
6.010201 Фізичне виховання, 2017. – 38 с.

Розробник: Першегуба Ярослав Володимирович, доцент кафедри фізичної
реабілітації та біокінезіології, кандидат медичних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації та
біокінезіології.

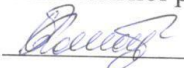
Протокол № 1 від 30 серпня 2017 року

Завідувач кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології

 (О.В. Бісмак)

Години відповідають навчальному плану. Структура програми типова.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи

 (О.С. Комоцька)

ЗМІСТ

	Стр.
Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	7
1. Опис предмета навчальної дисципліни	7
2. Тематичний план навчальної дисципліни	8
3. Навчально-методична карта дисципліни	10
4. Програма	12
Модуль I. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань	12
Модуль II. Домедична допомога при травмах та пораненнях	13
Модуль III. Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища	13
Модуль IV. Домедична допомога при механічних травмах	14
5. Плани практичних занять	16
6. Завдання для самостійної роботи	28
7. Система поточного та підсумкового контролю	29
8. Методи навчання	32
9. Методичне забезпечення курсу	32
10. Об'ємні вимоги до курсу	32
11. Використання медико-біологічного центру компетенцій	35
12. Рекомендована література	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Перша медична допомога» розрахована для вивчення студентами III курсу спеціальності 6.010201 Фізичне виховання, основних положень організації та методики проведення комплексу термінових заходів, спрямованих на припинення дії фактора (джерела) ураження, усунення явищ, що загрожують життю, полегшення страждань і підготовку потерпілого для відправлення до лікувально-профілактичного закладу, що вживаються в разі нещасних випадків і раптових захворювань.

Робоча програма містить теоретичні розділи. Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системою організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Перша медична допомога», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вивчення дисципліни «Перша медична допомога» передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: оцінки стану здоров'я населення у взаємозв'язку з чинниками, що на нього впливають, принципів охорони здоров'я, основних захворювань органів і систем організму.

Мета дисципліни – формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичного виховання.

Завдання дисципліни:

1. швидко орієнтуватись у ситуаціях нещасних випадків;
2. правильно визначати вид ушкоджень, захворювань;
3. правильно визначати характер ушкоджень, захворювань;
4. вибрати спосіб надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах;

5. кваліфіковано здійснити надання першої долікарської допомоги при невідкладних станах.

Компетентності, які студенти набувають у процесі вивчення курсу:

1. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця;
2. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при серцевому нападі;
3. Здатність проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора;
4. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта;
5. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма);
6. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота;
7. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт;
8. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки;
9. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок;
10. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею;
11. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації;
12. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин;
13. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок;
14. Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом;
15. Здатність надання домедичної допомоги при наявності декількох постраждалих;

- 16.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною;
- 17.Здатність надання психологічної підтримки постраждалим при надзвичайній ситуації;
- 18.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим з опіками;
- 19.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням/відмороженням;
- 20.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні;
- 21.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні;
- 22.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей;
- 23.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах;
- 24.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти;
- 25.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах;
- 26.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою;
- 27.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії);
- 28.Здатність надання домедичної допомоги постраждалим без свідомості.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Перша медична допомога

Курс: III Семестр: 5 – 6-й	Напрям, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів: ECTS – 4</p> <p>Змістовних модулів: 4</p> <p>Загальна кількість годин – 120</p> <p>Тижневих годин – 2/1</p>	<p>Галузь знань: 01 освіта</p> <p>Спеціальність: 6.010201 Фізичне виховання</p> <p style="color: red; text-align: center;">Освітній рівень – перший бакалаврський</p>	<p>Нормативна:</p> <p>Рік підготовки – III Семестр – 5 – 6-й</p> <p>Аудиторних занять – 56 годин (5-й сем. – 28 год., 6-й сем – 28 год.)</p> <p>Лекції – 12 годин (5-й сем. – 6 год., 6-й сем – 6 год.)</p> <p>Практичні заняття - 44 годин (5-й сем. – 22 год., 6- й сем – 22 год.)</p> <p>Самостійна робота - 56 годин (5-й сем. – 28 год., 6- й сем – 28 год.)</p> <p>Модульний контроль – 8 годин (5-й сем. – 4 год., 6-й сем – 4 год.)</p> <p>Форма підсумкового контролю: залік</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми		Кількість годин				
		Всього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Мод. контр.
Змістовий модуль 1						
Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань						
1	Основи надання домедичної допомоги на Україні	4	2		2	
2	Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань	4	2		2	
3	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця, серцевому нападі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	4		2	2	
4	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта	4		2	2	
5	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма)	4		2	2	
6	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота	4		2	2	
7	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт	6		2	2	2
	Разом:	30	4	10	14	2
Змістовий модуль 2						
Домедична допомога при травмах та пораненнях						
8	Домедична допомога при травмах та пораненнях	4	2		2	
9	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки	4		2	2	
10	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок	4		2	2	
11	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації	4		2	2	
12	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин	4		2	2	
13	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок	4		2	2	
14	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом	6		2	2	2

	Разом:	30	2	12	14	2
Змістовий модуль 3						
Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища						
15	Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища	6	2		4	
16	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною	4		2	2	
17	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками	4		2	2	
18	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням / відмороженням	4		2	2	
19	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні	4		2	2	
20	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні	6		2	2	2
	Разом:	28	2	10	14	2
Змістовий модуль 4						
Домедична допомога при механічних травмах						
21	Домедична допомога при механічних травмах		2		1	
22	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин		2		1	
23	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей			2	2	
24	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах			2	2	
25	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти			2	2	
26	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах			2	2	
27	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою			2	2	
28	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії) та постраждалим без свідомості			2	2	2
	Разом:	32	4	12	14	2
	Разом за навчальним планом:	120	12	44	56	8

III. НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА»

Разом: 120 год.: лекції – 12 год., практик. заняття - 56 год., самостійна робота - 56 год., модульн. контроль - 8 год.

Модулі	ЗМ 1. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань (87 бали)					ЗМ 2. Фактори, які впливають на стан організму людини (97 бали)					
Лекції	1		2			3					
Теми лекцій	Основи надання домедичної допомоги на Україні		Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань			Домедична допомога при травмах та пораненнях					
Лекції, відвід. (бали)	1		1			1			1		
Теми практичних занять	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця, серцевому нападі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма)	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом
Практичні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Робота на практич. зан.+відвідування (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5					5					
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 б.)					Мод. контр. робота № 2 (25 б.)					
Підсум. контроль	Залік										

Продовження таблиці

Модулі	ЗМ 3. Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища (86 бали)					ЗМ 4. Домедична допомога при механічних травмах (98 бали)					
Лекції	4					5		6			
Теми лекцій	Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища					Домедична допомога при механічних травмах		Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин			
Лекції, відвід. (бали)	1					1		1			
Теми практичних занять	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням / відмороженням	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою	Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії) та постраждалим без свідомості
Практичні	7	8		9		10	11	12	13	14	15
Робота на практич. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5							5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №2 (25 б.)							Мод. контр. робота № 3 (25 б.)			
Підсум. контроль	Залік										

IV. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ РІЗНОМАНІТНИХ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Лекція 1 Основи надання домедичної допомоги на Україні (2 год.).

ПЛАН

1. Основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя та здоров'я людини в Україні
2. Значення першої долікарської допомоги
3. Загальні принципи, послідовність та логіка надання першої долікарської допомоги

Лекція 2 Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань (2 год.).

ПЛАН

1. Основні ознаки гострих захворювань органів серцево-судинної і дихальної систем – інфаркту міокарда, гострої серцево-судинної недостатності, аритмії, гіпертонічного кризу та приступів бронхіальної астми.
2. Симптоми алергічної реакції, анафілактичного шоку, коматозних станів при цукровому діабеті.
3. Гострі захворювання органів черевної порожнини. Причини, прояви, домедична діагностика.

Практичне заняття 1. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця, серцевому нападі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора (2 год.).

Практичне заняття 2 Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта (2 год.).

Практичне заняття 3. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма) (2 год.).

Практичне заняття 4. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота (2 год.).

Практичне заняття 5. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ТРАВМАХ ТА ПОРАНЕННЯХ

Лекція 3. Домедична допомога при травмах та пораненнях (2 год.).

ПЛАН

1. Класифікація, механізм, види травм.
2. Ознаки травми, поняття про комбіновану, сполучну, множинну травму.
3. Правила та методи транспортної іммобілізації. Сучасні засоби іммобілізації та транспортування потерпілих.

Практичне заняття 6. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки (2 год.).

Практичне заняття 7. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок (2 год.).

Практичне заняття 8. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації (2 год.).

Практичне заняття 9. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин (2 год.).

Практичне заняття 10. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок (2 год.).

Практичне заняття 11. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ УШКОДЖЕННЯХ ЕКЗОГЕННИМИ ЧИННИКАМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Лекція 4. Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища (2 год.).

План

1. Поняття опіків та їх класифікація, характеристика ознак різних ступенів опіків і заходів першої домедичної допомоги при термічних, хімічних опіках.

2. Характеристика обморожень та їх класифікація. Алгоритм дій при наданні першої допомоги при загальній дії низької температури на тіло людини.
3. Визначення терміну «отрута», «отруєння» та класифікація найпоширеніших видів отруєнь.

Практичне заняття 12. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною (2 год.).

Практичне заняття 13. (2 год.). Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками

Практичне заняття 14. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням / відмороженням (2 год.).

Практичне заняття 15. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні (2 год.).

Практичне заняття 16. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ МЕХАНІЧНИХ ТРАВМАХ

Лекція 5. Домедична допомога при механічних травмах (2 год.).

План

1. Механічна травма, характеристика рани, її ознаки, основні класифікації.
2. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти
3. Пріоритети дій при дорожньо-транспортних пригодах на місці події

Лекція 6. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах(2 год.).

План

1. Домедична допомога постраждалим при укусах тварин
2. Домедична допомога постраждалим при укусах комах
3. Домедична допомога постраждалим при укусах змій

Практичне заняття 17. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей (2 год.).

Практичне заняття 18. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах (2 год.).

Практичне заняття 19. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти (2 год.).

Практичне заняття 20. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах (2 год.).

Практичне заняття 21. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою (2 год.).

Практичне заняття 22. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії) та постраждалим без свідомості (2 год.).

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ РІЗНОМАНІТНИХ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Практичне заняття 1. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця, серцевому нападі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття раптова зупинка серця, серцевий напад
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на раптову зупинку серця, серцевий напад
3. Техніка надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця, серцевому нападі
4. Використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 2 Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття пошкодження хребта
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на пошкодження хребта
3. Техніка надання домедичної допомоги при пошкодженні хребта

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.

с.

3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 3. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма) (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття травма голови, черепно-мозкова травма
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на травму голови (черепно-мозкова травма)
3. Техніка надання домедичної допомоги при травмі голови (черепно-мозкова травма)

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 4. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття пошкодження живота
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на пошкодження живота
3. Техніка надання домедичної допомоги при пошкодженні живота

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та

фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.

3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 5. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття інсульт
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на інсульт
3. Техніка надання домедичної допомоги при інсульті

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ТРАВМАХ ТА ПОРАНЕННЯХ

Практичне заняття 6. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття травма грудної клітки
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на травму грудної клітки
3. Техніка надання домедичної допомоги при травмі грудної клітки

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 7. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття перелом кісток кінцівок
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на перелом кісток кінцівок
3. Техніка надання домедичної допомоги при переломі кісток кінцівок

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 8. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття рана, кровотеча, травматична ампутація

2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на рану кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації
3. Техніка надання домедичної допомоги при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 9. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття позиційне стискання м'яких тканин
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на позиційне стискання м'яких тканин
3. Техніка надання домедичної допомоги при позиційному стисканні м'яких тканин

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 10. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття шок
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на шок
3. Техніка надання домедичної допомоги при шоці

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 11. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття порушення прохідності дихальних шляхів - обтурація стороннім тілом
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на порушення прохідності дихальних шляхів - обтурація стороннім тілом
3. Техніка надання домедичної допомоги при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна

підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ УШКОДЖЕННЯХ ЕКЗОГЕННИМИ ЧИННИКАМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Практичне заняття 12. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття гостре отруєння невідомою речовиною
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на гостре отруєння невідомою речовиною
3. Техніка надання домедичної допомоги при гострому отруєнні невідомою речовиною

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 13. (2 год.). Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками

План заняття

1. Визначення поняття опіки
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на опіки
3. Техніка надання домедичної допомоги при опіках

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та

фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.

3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 14. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням / відмороженням (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття переохолодження, відмороження
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на переохолодження, відмороження
3. Техніка надання домедичної допомоги переохолодженні, відмороженні

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 15. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття утоплення
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на утоплення
3. Техніка надання домедичної допомоги при утопленні

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.

2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 16. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття перегрівання
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на перегрівання
3. Техніка надання домедичної допомоги при перегріванні

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ МЕХАНІЧНИХ ТРАВМАХ

Практичне заняття 17. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття травми очей, пошкодженнях очей
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на травму очей, пошкодженнях очей
3. Техніка надання домедичної допомоги при травмах очей, пошкодженнях очей

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 18. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття укуси тварин, укуси комах
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на укуси тварин, укуси комах
3. Техніка надання домедичної допомоги при укусах тварин, укусах комах

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 19. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття падіння з висоти
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на падіння з висоти
3. Техніка надання домедичної допомоги при падінні з висоти

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 20. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття дорожньо-транспортна пригода
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на дорожньо-транспортну пригоду
3. Техніка надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 21. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття ураження електричним струмом, ураження блискавкою
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на ураження електричним струмом, ураження блискавкою
3. Техніка надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом,

ураженні блискавкою

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Практичне заняття 22. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії) та постраждалим без свідомості (2 год.).

План заняття

1. Визначення поняття судоми, епілепсія, свідомість, втрата свідомості
2. Техніка послідовності проведення огляду потерпілого при виникненні підозри на судому, приступ епілепсії, втрати свідомості
3. Техніка надання домедичної допомоги при судомах, приступах епілепсії, втрати свідомості

Рекомендована література

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. - К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гищак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1 ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ РІЗНОМАНІТНИХ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ (14 год.)		
1. Домедична діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини (14 год.)	Поточний	5
Змістовий модуль 2 ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ТРАВМАХ ТА ПОРАНЕННЯХ (14 год.)		
2. Сучасні засоби іммобілізації та транспортування потерпілих (14 год.)	Поточний	5
Змістовий модуль 3 ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ УШКОДЖЕННЯХ ЕКЗОГЕННИМИ ЧИННИКАМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА (14 год.)		
3. Поняття опіків та їх класифікація, характеристика ознак різних ступенів опіків і заходів першої домедичної допомоги (14 год.)	Поточний	5
Змістовий модуль 4 ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ МЕХАНІЧНИХ ТРАВМАХ (14 год.)		
4. Домедична допомога постраждалим при укусах тварин (14 год.)	Поточний	5
Всього: 56 годин		20

VII. СИСТЕМА ПОТОЧОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Перша медична допомога» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю (екзамен)

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування практичних занять	1	22	22
3.	Робота на практичному занятті	10	22	220
4.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Максимальна кількість балів - 368				

Розрахунок: $368:100=3,7$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове

письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників

Оцінка за стобальною системою	Оцінка рейтингова	Значення оцінки
90-100	A	Відмінно <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>
82-89	B	Дуже добре <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>
75-81	C	Добре <i>В загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок</i>
69-74	D	Задовільно <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>
60-68	E	Достатньо <i>Виконання задовольняє мінімальним критеріям</i>
35-59	FX	Незадовільно <i>З можливістю повторного складання</i>
1-34	F	Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом</i>

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, складання контрольних нормативів, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;

- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекції,
- семінарські заняття,
- індивідуальні консультації,
- самостійна робота з літературою,
- складання контрольних нормативів,
- виконання контрольних робіт, рефератів.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю.

X. ОБ'ЄМНІ ВИМОГИ ДО КУРСУ

1. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця;
2. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при серцевому нападі;
3. Наведіть приклади проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора;
4. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта;
5. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма);
6. Опишіть надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження живота;

7. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт;
8. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки;
9. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок;
10. Наведіть приклади надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею;
11. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації;
12. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин;
13. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок;
14. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом;
15. Наведіть приклади надання домедичної допомоги при наявності декількох постраждалих;
16. Опишіть надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною;
17. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим з опіками;
18. Опишіть надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням;
19. Наведіть приклади надання домедичної допомоги постраждалим з відмороженням;
20. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні;
21. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні;
22. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при травмах та пошкодженнях очей;
23. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим при укусах

тварин та комах;

24. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти;
25. Навести алгоритм надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах;
26. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом;
27. Описати надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні блискавкою;
28. Наведіть приклади надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії);
29. Охарактеризувати надання домедичної допомоги постраждалим без свідомості.

ХІ ВИКОРИСТАННЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ КОМПЕТЕНЦІЙ

Тема занять	Кількість годин	Компетентність, яка набувається
Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця, серцевому нападі, використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	2	Базова професійна: здатність надавати долікарську допомогу під час раптових серцево-судинних захворювань
Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок	2	Базова професійна: здатність надавати долікарську допомогу під час травм опорно-рухового апарату
Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею, при травматичній ампутації	2	Базова професійна: здатність надавати долікарську допомогу під час кровотечі

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Марчук А.І., Солодкий В.М., Чорний М.В. Долікарська допомога. — К.: НАВСУ “Правові джерела”, 2005. — 271 с.
2. Кучмістова О. Ф. Перша долікарська допомога з основами анатомії та фізіології людини : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ О. Ф. Кучмістова, А. П. Строкань; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: КНУТД, 2005. -169 с.
3. Жидецький В.Ц. Перша допомога при нещасних випадках: запитання, завдання, тести та відповіді : Навч. посіб./ В.Ц. Жидецький, М.Є. Жидецька. -К.: Основа, 2003. - 124 с.
4. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: Навч. посіб. / О.В. Чуприна, Т.В. Гишак, О.В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2006. – 216 с.

Додаткова:

1. Надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків/ Черкас. держ. технол. ун-т; Уклад.: Кожем'якін О.С., Цікановський В.Л.. - Черкаси: ЧДТУ, 2003. - 39 с.
2. Петрик О.І. Перша допомога при дорожньо-транспортних пригодах: Навч.-метод.посіб./ О.І. Петрик , Р.О. Валецька . -Луцьк: Вежа, 2000. - 64 с.
3. Черкашина З.А. Доврачебная помощь пострадавшим и внезапно заболевшим. – М.: Медицина, 2003. - 126с.
4. Экстренная медицинская помощь на догоспитальном этапе. Практическое руководство / Вольный И.Ф., Постернак Г.И., Пешков Ю.В., Ткачева М.Ю. Под ред. профессора Никонова В.В. (Харьков), профессора Белебезьева Г.И. (Киев). - 3-е изд., перераб. и доп. - Луганск, 2006. - 224 с.
5. Тарасов А. Н., Гордиенко Е. А. Неотложная доврачебная помощь при сердечно-сосудистых заболеваниях. – 2-е изд., перераб. и доп. М.: Медицина, 1997. – 240 с.

6. Ершова И. Н., Шапот Ю. Б. Первая домедицинская помощь при острых заболеваниях и несчастных случаях: Справ. пособ. для населения. — СПб.: Политехника, 1999. — 107 с.
7. Черняков Г. О., Кочін І. В., Федоренко П. І. Основи організації та діяльності служби медицини катастроф у надзвичайних ситуаціях / За ред. І. В. Кочіна. — Запоріжжя, 2000.
8. Перша медична допомога: Підруч. для населення. — К.: Т-во Червоного Хреста, 1999.
9. Соковня-Семенова Й. Й. Основы здорового образа жизни и первая медицинская помощь: Учеб. пособ. для студ. средних педагог. учеб. заведений. — 2-е изд. — М.: Издат. центр “Академия”, 2000.
10. Чепкий Л. П., Возіанов О. Ф., Грицюк та ін. Швидка медична допомога: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 1998. — 311 с.

Робоча навчальна програма
«ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА»

Укладач: Першегуба Ярослав Володимирович, доцент кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології, кандидат медичних наук.

Перша медична допомога. Робоча програма навчальної дисципліни. / Укладач: Я.В. Першегуба. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 38 с.